Gemeente Gouda

raadsvoorstel

afdeling
Financiën

telefoon
140182

gouda
13 oktober 2026

zaaknummer
1739008

onderwerp
Raadsvoorstel Programmabegroting 2027 - 2030

Gevraagd besluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad van de gemeente Gouda voor te besluiten:

1. De programmabegroting 2027 vast te stellen.

2. In te stemmen met het meerjarenperspectief 2028 – 2030.

3. De effecten van de septembercirculaire 2026 (als begrotingswijziging) te verwerken in de programmabegroting 2027 - 2030.

Toelichting

Als onderdeel van de PenC-cyclus wordt de Programmabegroting 2027-2030 voorgelegd. In de programmabegroting 2027-2030 zijn autonome en wettelijk ontwikkelingen, de financiële consequenties uit de meicirculaire gemeentefonds 2026 en de raadsbesluiten tot 9 juli 2026 uitgewerkt. Daarnaast zijn enkele financiële aspecten uit het samenlevingsakkoord opgenomen. De verdere uitwerking van het samenlevingsakkoord en de nader uit te werken besparingsopties worden betrokken bij het opstellen van de uitvoeringsagenda van het samenlevingsakkoord.

1 Nadere uitleg op gevraagd besluit

Als onderdeel van de PenC-cyclus wordt de Programmabegroting 2027-2030 voorgelegd. De begroting moet volgens de wet voor 15 november a.s. door de raad zijn vastgesteld en toegezonden worden aan de provinciaal toezichthouder.

Voorgesteld wordt de effecten van de septembercirculaire (als begrotingswijziging) te verwerken zoals beschreven in de bijgevoegde memo ‘Septembercirculaire 2026’.

2 Argumenten

2.1 Vaststelling van de begroting is een bevoegdheid van de raad

Op basis van de Gemeentewet is de gemeenteraad het bevoegd orgaan voor het vaststellen van de programmabegroting.

2.2 De begroting is opgesteld in lijn met de uitgangspunten uit het Samenlevingsakkoord

- Uitgangspunt 1 in het samenlevingsakkoord is een sluitende meerjarige programmabegroting, waarbij structurele lasten worden gedekt door structurele baten. De programmabegroting voor 2027-2030 is voor alle jaren sluitend, waarbij de structurele lasten volledig worden gedekt door de structurele baten.

- Uitgangspunt 2 in het samenlevingsakkoord richt zich op de kengetallen. Er is voldoende reserves, wat zich uit in een gezonde weerstandsratio (tussen de 1 en 1,4). De weerstandsratio in de meerjarenbegroting is in 2027 -2030 2,9 oplopend naar 3,1 in 2030, wat als uitstekend wordt beoordeeld. Door beperkte inzet vanuit de reserves blijft de solvabiliteit in de voorliggende begroting boven de ondergrens van minimaal 20%. De schuldquote blijft met de begroting de komende jaren onder de bovengrens van 110%.

- Uitgangspunt 3 in het samenlevingsakkoord is het versterken van de financiële positie door het instellen van een spaaroptie. In de begroting is deze spaaroptie van in totaal 8,75 mln. over 4 jaar opgenomen.

- Uitgangspunt 4 in het samenlevingsakkoord is een maximale stijging van de Onroerendezaakbelasting (OZB) met het inflatiecijfer. Het inflatiecijfer voor 2027 ligt op 2,1%. In de begroting 2027 is de OZB stijging gebaseerd op het inflatiecijfer en stijgt gemiddeld met 0,87% als gevolg van waardeontwikkeling in 2026.

2.3 Overzicht beleidsdocumenten per programma

Vanuit de gemeenteraad is vorig jaar de wens uitgesproken om beleidsdocumenten op te nemen in de begroting. Naar aanleiding daarvan is in deze begroting per programma een overzicht opgenomen van de relevante beleidsdocumenten die door de raad zijn vastgesteld en die de basis vormen voor het beleid binnen het betreffende programma.

2.4 Motie prudent begroten

Bij het opstellen van deze begroting is het uitgangspunt prudent begroten in acht genomen. De begrotingsperspectief is op totaalniveau sluitend. Financiële voordelen waarvan de realisatie nog onzeker is, zijn niet in de begroting verwerkt. Op deze manier wordt een realistisch en financieel verantwoord beeld van de gemeentelijke financiën gepresenteerd. Hiermee is voldaan aan de motie ‘Prudent begroten’ die bij de raadsvergadering van 12 november 2025 is aangenomen. De motie roept het college op om ‘Prudent te begroten’ onverminderd vast te houden als adagium en in voorbereiding naar de volgende begroting voor alle programma's aan te sturen op een dekking die zorgt voor een sluitende exploitatie, zonder gebruik te maken van onzekere meevallers in de toekomst.

2.5 De septembercirculaire 2026 wordt als wijziging in de begroting 2027 – 2030 verwerkt.

De verwerking van de septembercirculaire 2026 in de begroting 2027 – 2030 draagt bij aan een effectieve budgetbeheersing en beter/ tijdig inzicht in de financiële positie.

3 Kanttekeningen

N.v.t.

4 Juridische- / financiële gevolgen

Het actueel financiële perspectief ziet er als volgt uit:

Begrotingsperspectief (bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
A. Startbegroting	**-2.678**	**-1.551**	**-2.750**	**-3.611**
B. Samenlevingsakkoord	5.700	2.225	-75	875
C. Autonome en administratieve ontwikkeling	223	228	697	-232
D. Nieuwe ontwikkelingen/ effect bestuursrapportage	-4.718	-1.740	2.123	985
E. Perspectief ontwerpbegroting 2027 - 2030	**-1.473**	**-837**	**-4**	**-1.984**
F. Uitkomsten septembercirculaire 2026	-1.963	-1.947	-2.007	-2.217
H. Geactualiseerde begrotingsresultaten 2027 - 2030	**-3.436**	**-2.784**	**-2.011**	**-4.201**
J. Plannen onderweg / nader uit te werken onderwerpen	1.242	445	447	1.263
K. Geactualiseerde doorkijk perspectief 2027 - 2030	**-2.194**	**-2.339**	**-1.564**	**-2.938**

De bovenstaande tabel vindt zijn basis in de ontwerp begroting 2027-2030. De ontwerp begroting 2027 is samengesteld op basis van de raadsbesluiten t/m 9 juli 2026.

Met onderdeel F zijn de effecten van de septembercirculaire 2026 toegevoegd, wat resulteert in een geactualiseerd financieel perspectief (onderdeel H) dat voor alle jaren sluitend is. Onderdeel J en K geven een doorkijk van de financiële effecten van plannen die nog onderweg zijn en de nader uit te werken onderwerpen op het begrotingsperspectief 2027 – 2030.

Duiding financieel perspectief inclusief effect septembercirculaire

Het financieel perspectief voor de jaren 2027–2030 laat op basis van de huidige inzichten een positief beeld zien. Er is sprake van structurele overschotten in alle jaren van de meerjarenraming en daarmee

een solide begrotingsresultaat en een gezonde financiële huishouding. Gelet op de financiële uitdagingen waar Gouda voor staat, is het ondanks deze solide uitgangspositie van belang behoedzaam om te gaan met het huidig financiële perspectief. De verwachte financiële ontwikkelingen, zoals de benodigde actualisatie van het beheerplan GOVO-2 en de nadere uitwerking van de uitvoeringsagenda, maken het noodzakelijk om de effecten van de septembercirculaire, in samenspraak met de raad, integraal te bezien binnen het proces van de uitvoeringsagenda en de kadernota 2028. (Zie hiervoor ook de toelichting in de programmabegroting op pagina 12).

5 Personele- / organisatorische gevolgen / duurzaamheid / positie mensen met een beperking

N.v.t.

6 Communicatie / interactiviteit

De begroting 2027 kan na vaststelling door de raad worden geraadpleegd op de website http://www.gouda.nl/begroting2027.

Na de vaststelling door de raad zal de programmabegroting 2027 - 2030 naar de provinciale toezichthouder worden gezonden.

Burgemeester en wethouders van Gouda,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. C.W.W. van den Berg CMC	mr. drs. P. Verhoeve